

ข้าวพันธุ์นางครวญ

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (วิทยาเขตชุมพร)
ที่อยู่ เลขที่ 1 ซ.ฉลองกรุง 1 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 0 2329 8212-13

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์นางครวญเป็นข้าวไร้ที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ข้าวไร้ในจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2543 ได้รับการยืนยันจากก้านันตำบลหินแก้วอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (นายบุญเลิศ ศรีชาติ อายุ 64 ปี) ว่าเป็นพันธุ์ข้าวไร้พื้นเมืองที่ใช้ปลูกในท้องที่ของจังหวัดชุมพรมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ได้รวบรวมพันธุ์มาปลูกศึกษาพันธุ์ จากการศึกษา พบลักษณะพันธุ์ปน พันธุ์ไม่บริสุทธิ์ และมีคุณภาพไม่ดี และในปี พ.ศ. 2548-2550 ได้นำเมล็ดพันธุ์นางครวญ มาปลูกคัดเลือกพันธุ์โดยวิธีคัดรวมเพื่อจะได้พันธุ์ที่มีหลายยีนไนโทพ ทำให้ทนทานต่อสภาพแวดล้อมและมีอัตราปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้สูง โดยคัดเลือกต้นที่ไม่แข็งแรง มีการเจริญเติบโตไม่ดี และมีลักษณะแตกต่างจากประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด (off-type) ออกไปจากแปลงปลูก จากต้นที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมดจะเลือกต้นที่ดีที่สุดจำนวน 30% ของประชากร ทำการศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ปี พ.ศ. 2551 ตรวจสอบผลผลิตและลักษณะอื่น ๆ โดยใช้แผนการทดลอง ในสถาบันฯ วิทยาเขตชุมพร ตำบลหินแก้ว อำเภอท่าแซะ และอำเภออื่น ๆ จังหวัดชุมพร ทำการขยายเมล็ดพันธุ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2552

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท ข้าวไร้ไวต่อช่วงแสงปานกลาง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.

ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและลักษณะทางการเกษตร

อายุถึงวันออกดอก 50%	: 98 วันหลังงอก
อายุเก็บเกี่ยว	: 121 วันหลังงอก
ลำต้น : ทรงกอ (ระยะออกดอก50%)	: ตั้งตรง
ความสูง (ถึงปลายรวง)	: 103.50 ซม.
สีปล้อง (ระยะออกดอก50%)	: เขียวอ่อน
ความแข็ง (หลังออกดอก 20 วัน)	: ไม่ล้า
ใบ : สีใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
สีของกาบใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
มุมปลายใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: ตั้ง
การมีขนของแผ่นใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: ไม่มีขน

ความยาว (ระยะออกดอกแล้ว 20 วัน)	: 62.3 ซม.
ความกว้าง (ระยะออกดอกแล้ว 20 วัน)	: 1.3 ซม.
การแก่ของใบ (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ช้ำ

ลิ้นใบ : (ระยะแตกกอ)

สี	: น้ำตาลอ่อน
รูปร่าง	: 2 แฉก
ความยาว	: 1.5 ซม.

หูใบ

: เหลือง

ข้อต่อใบ

: เหลืองอ่อน

ใบธง : มุมใบธง

: ตั้ง

ความยาว	: 41.3 ซม.
---------	------------

ความกว้าง	: 1.6 ซม.
-----------	-----------

รวง : ความยาว (ระยะเก็บเกี่ยว)

: 27.50 ซม.

ลักษณะของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน)	: รวงแน่น
----------------------------------	-----------

การแตกกระแฉ่ (ระยะออกดอก 20 วัน)	: ระแฉ่ถี่
----------------------------------	------------

การยืดยาวของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน)	: คอรวงยาว
-------------------------------------	------------

จำนวนเมล็ดดีต่อรวง	: 259 เมล็ด
--------------------	-------------

การติดเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ
------------------------------	-------------------------------------

การร่วงของเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ปานกลาง
----------------------------------	-----------

การนวด (ระยะเก็บเกี่ยว)	: ปานกลาง
-------------------------	-----------

จำนวนรวงต่อกอ	: 10-12 รวง
---------------	-------------

ดอก : (ระยะออกดอก50%)

สียอดเกสรตัวเมีย	: ขาว
------------------	-------

สีของปลายยอดดอก	: น้ำตาลอ่อน
-----------------	--------------

เมล็ด : (ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

หางข้าว	: ไม่มี
---------	---------

สีของยอดเมล็ด	: เหลือง
---------------	----------

ขนบนเปลือกเมล็ด	: มีขน
-----------------	--------

ความยาวของกลีบรองดอก	: 0.15 ซม.
----------------------	------------

สีของกลีบรองดอก	: เขียวอ่อน
-----------------	-------------

ระยะพักตัว	: 6 สัปดาห์
------------	-------------

คุณภาพเมล็ด

คุณภาพทางกายภาพ

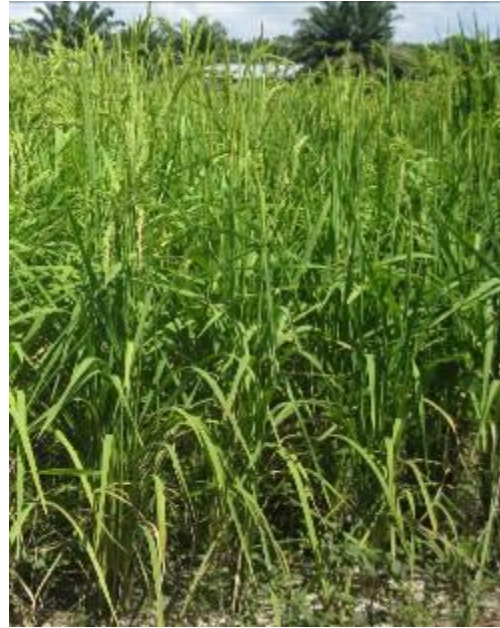
สีของเปลือกเมล็ด	: สีเหลืองฟางข้าว
สีของข้าวกล้อง	: สีขาว
ชนิดของข้าว	: ข้าวเจ้า
การเป็นท้องไข	: มีปานกลาง
ขนาดของข้าวเปลือก	: ยาว 0.88 ซม. กว้าง 0.25 ซม. หนา 0.19 ซม.
ขนาดของข้าวกล้อง	: ยาว 0.75 ซม. กว้าง 0.20 ซม. หนา 0.18 ซม.
รูปร่าง (ข้าวกล้อง)	: อ้วนป้อม
น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด	: 24.43 กรัม

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี ทนแล้งได้ปานกลาง เหมาะสำหรับปลูกเป็นข้าวไร่ในภาคใต้ และปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล การชुरวงดี คอรวงยาวเหมาะสำหรับเก็บเกี่ยวด้วยแกะ ค่อนข้างต้านทานโรคไหม้ คุณภาพการสีดี เมล็ดอ้วนป้อม เหมาะสำหรับปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์โดยทำเป็นข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือ มีปริมาณธาตุเหล็ก 19.49 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกเป็นข้าวไร่ โดยปลูกบนที่ดอน หรือที่ราบสูง ไม่มีน้ำขัง

ภาพแสดงลักษณะข้าวพันธุ์นางครวญ